

Друга бригада КоВ

ЈЕДИНИЦА ВЕЛИКИХ ОБАВЕЗА И МОГУЋНОСТИ

Друга бригада КоВ је у претходном периоду примила велики број нових и модернизованих средстава ратне технике и готово да нема јединице у њеном саставу која није опремљена неким од савремених средстава. Запутили смо се у Краљево да видимо како се обучавају за њихову употребу, каква су им искуства и, наравно, будући планови.

Пише Мира ШВЕДИЋ

Фото: Горан Станковић, Даримир Банда, Милош Савић и Мина Петровић

Краљево 2026. године. Касарна „Рибница”, у којој су смештени Команда и део јединица Друге бригаде КоВ-а. Дан је сунчан априлски. Од пријавнице до зграде Команде воде уређене стазе. Причу о савременим средствима у Другој бригади започињемо ту, у разговору са челним људима јединице.

Командант бригадни генерал Небојша Недељковић на почетку разговора указује на то да географски положај и размештај бригаде на западном и југозападном делу Републике Србије на неки начин намећу задатке и улогу коју је та јединица имала и има. Питамо га о активностима у претходној години.

– Друга бригада КоВ-а у протеклој години тежишно се ангажовала на обезбеђењу административне линије према Аутономној Покрајини Косово и Метохија и контроли Копнене зоне безбедности, одржавању и унапређењу оперативних и функционалних способности, припремама и упућивању пешадијске чете у мултинационалну операцију у Републику Либан и на помоћи цивилним властима, односно нашим суграђанима који живе и раде у зони одговорности бригаде у случају природних непогода, техничко-технолошких и других несрећа. Приоритет рада у нашој бригади је константно унапређење оперативних способности како бисмо одговорили на све савремене безбедносне изазове, ризике и претње. Овде то постижемо синергијом људства и технике, тј. модернизацијом и оспособљавањем. Приоритети су нам брига о припадницима Друге бригаде, њихова оспособљеност и мотивисаност. Поред великог броја задатака које јединица извршава, настојимо да одржимо мотивацију код наших припадника на високом нивоу. Поносимо се чињеницом да нам мотивација и патриотизам код припадника не мањкају. Уз друге професионалне и људске квалитете, могу рећи да су припадници Друге бригаде професионалци у пуном смислу те речи – истакао је командант бригаде.

Он додаје да је кадар изузетно битан и у припреми за повратак војника на обавезном служењу војног рока. Како би створили услове да се тај задатак реализује, извршене

Бригадни генерал Небојша Недељковић

су значајне кадровске и материјалне припреме и изведени инфраструктурни радови на објектима на нивоу целе бригаде.

– Део објеката је потпуно реновиран, а део делимично реконструисан. Обим изведених радова у појединим објектима је такав да их можемо сматрати новим. Када је реч о стварању услова за живот и рад будућих војника на обавезном служењу војног рока, истакао бих и реновирање спортских полигона, што ће војницима омогућити боље услове за бављење спортом и физичком обуком у војсци. Такође, реновиране су амбуланте које ће пружати здравствену заштиту на много вишем нивоу. Пуно смо урадили и радимо и на обуци и припреми кадра који ће обучавати војнике и радити са тим младим људима. Настојимо да део искустава која имају старије колеге, које су радиле са ручном војском, пренесу на млађе, али је постављен и циљ да се многи садржаји прилагоде захтевима данашњице, односно савременој опреми која је данас на употреби, и новим технологијама. Када се донесе одлука о служењу војног рока, бригада ће одговорити и захтевима тог задатка.

Пуковник
Зоран Јовановић

МОДЕРНИЗАЦИЈА РАТНЕ ТЕХНИКЕ

Даљи разговор о јединици и о многобројним задацима које бригада реализује наставили смо са замеником команданта бригаде пуковником Зораном Јовановићем. Он је најпре истакао значај модернизације технике.

– Модернизација тече убрзаним темпом и то нам много значи у извршењу тежишних задатака. Ова средства нуде унапређену мобилност, можемо боље и даље да видимо, боље и даље чујемо, брже реагујемо. А све је опет у складу са трендовима и развојем науке и технологије у свету. Модернизација се највише односи на средства ратне технике и наоружања и војну опрему које јединица већ користи. Паралелно са тим, развили смо и део способности које се тичу одржавања тих модернизованих средстава, тако да подижемо оперативне и функционалне способности Војске Србије. И као што видите, сваки задатак нам је везан са неким претходним и условљава активности које су потребне за неки наш наредни корак. Онда долазимо до најважнијег задатка, а то је обука. Њу опет везујемо за стални састав и за војнике који ће сутра служити војни рок. Јако је битно да људство има поверења у технику којом управља. Тај праг поверења, осим обуком, постиже се и модернизацијом, а самим тим код наших људи расте и мотивација за рад.

Пуковник Јовановић истиче да су у претходној години реализовали низ припремних радњи како би јединице биле способне за испуњење задатака, поготово око рада са модернизованим средствима

– од основне обуке, преко индивидуалне, колективне, до извођења вежби и гађања на крају.

– Током претходне године реализовали смо велики број гађања на разним полигонима у зони одговорности бригаде и ван ње. На стрелиштима смо извели пешадијска гађања из личног наоружања и из модернизованих пушака које су уведене у војску. Гађања из средстава попут модернизованих борбених возила пешадије, тенкова и хаубица реализовали смо на полигонима „Орешац” и „Пасуљанске ливаде”. Током прошле године наша бригада учествовала је на паради „Снага јединства 2025”, на шта смо посебно поносни. Тада смо имали ангажованих око 400 лица и око 90 разних средстава ратне технике. Желим да истакнем да су наши припадници након параде били далеко мотивисанији него пре, када су доживели силу и снагу Војске Србије на једном месту. Парада је на њих оставила позитиван утицај јер је било величанствено видети сву ту технику и могућности наше војске. Сваки појединац види само своје средство, а мање остатак војске, а на паради је на једном месту могао да сагледа све, тако да је успостављено немерљиво поверење у технику. Мотивација коју су ти људи понели са собом и пренели колегама у бригади, такође је један од бенефита коју смо добили са параде.

Заменик команданта осврнуо се и на задатак који је везан за припрему и упућивање пешадијске чете у мултинационалну операцију у Републику Либан, што је велико искуство за јединицу, јер када се ти људи врате из мировне мисије, доносе ново искуство и знања и на тај начин подижу способности бригаде. Крајем 2025. на вежби „Српски штит” извршена је евалуација која је потврдила да је јединица спремна за извршење задатака у Либану.

Пуковник Јовановић истакао је и цивилно-војну сарадњу, задатак на који бригада гледа са истом важношћу као и на остале. Нагласио је значај пројекта „Војни лекар на селу” и рекао да су у 2025. имали пет таквих акција у општинама Бајина Башта и Пријепоље. Ове године кренули су са тим активностима у Тутину и Ариљу.

– Обраћамо пажњу и на млад нараштај и имамо велики број пројеката за њих. На пример, истакао бих акцију „Војни пиротехничар у школи”, коју смо само током априла ове године реализовали у школа-

Потпуковник
Владимир Павловић

Поручник
Марко Обућина

ма у Краљеву, Ужицу, Тугину, Чачку, када упознајемо младе са опасностима пиротехнике. Вршимо промоцију војног позива и у завршним разредима средњих школа. На тај начин покушавамо да приближимо војску младима, са жељом да схвате како она данас изгледа и функционише. Желимо да виде како је Војска Србије модерна, да у њој ради много младих старешина, који су генерацијски ближи војницима који долазе на добровољно, односно који ће долазити на обавезно служење војног рока, и који самим тим добро разумеју потребе тих младих војника. С друге стране, разумевање потреба је заправо пут ка изналажењу оптималних приступа у раду и оспособљавању нових генерација војника. Желимо да нам се што више тих младих придружи, да постану чланови Друге бригаде и Војске Србије. Идемо и корак даље, па смо са цивилним структурама и Националном службом за запошљавање у целој зони наше бригаде, поготово овде у Краљеву, уз сајмове запошљавања организовали активности промоције војног позива кроз приказ дела модернизованих средстава и технике како бисмо привукли младе људе. Желимо да им укажемо да нова и модернизована техника обезбеђује боље услове рада, с обзиром на то да су неке функције на поминутој техници аутоматизоване и дигитализоване, па је самим тим и физичко напрезање лица које опслужују технику мање.

Заменик команданта бригаде истиче и помоћ коју јединица пружа суграђанима у инжењеријским пројектима. Ангажовани су на чишћењу и изградњи локалних путева, постављању мостова, као што је мост на Трнавици у Новом Пазару, на водообезбеђењу и снабдевању водом у општини Сјеница. Помогли су граду Краљеву око реализације манифестације „Весели спуст”, становништву на Пештерској висоравни приликом великих суша прошле године, реконструисали су макадамске путеве у два села у општини Сјеница.

Бригада има добру сарадњу и са цивилним удружењима која се баве очувањем и неговањем традиција, а њена спомен-соба сведочио томе да се не заборавља шта се дешавало у прошлости. Редовно одају почаст и помен погинулим припадницима бригаде и у сарадњи са удружењима пензионера и цивилним удружењима негују традиције.

– Као што видите, Друга бригада обавља низ задатака, што не бисмо могли без мо-

тивисаног људства. Процес модернизације нам иде подручку и поставља пред нас велике задатке – даје нам велике обавезе, али и велике могућности, тако да ће бригада у наредном периоду наставити са интензивном обуком на модернизованим средствима.

Упитали смо га да ли је долазак савремене технике изазвао „конкурвенцију” у јединицама бригада КоВ.

– Такмичарски дух је увек пожељан и добродошао, а Друга бригада је ушла у процес опремања новим и модернизованим средствима ратне технике од самог почетака, што нас наводи на закључак да је и искуство које поседују њени припадници велико, и то даје додатну потврду о њиховој компетенцији у погледу оспособљености за рад на новоуведеним борбеним средствима.

ИЗВИЂАЧИ ЗА ПРИМЕР

У жељи да детаљније упознамо рад у јединицама бригаде, обишли смо неколико батаљона. Најпре 20. командни батаљон, где смо разговарали са командантом потпуковником Владимиром Павловићем, поручником Марком Обућиним и млађим водником Виктором Томићем.

Потпуковник Владимир Павловић објашњава да је командни батаљон јединица разнородног састава и самим тим су задаци које извршавају комплексни, врло одговорни и захтевни. Припадници јединице те задатке извршавају професионално, одговорно, што смо могли да видимо током њиховог учешћа на здружено-тактичким вежбама, на паради „Снага јединства 2025” и у свим приказима које је Војска имала у претходном периоду на територији наше државе.

Нешто више о извиђачкој јединици која се налази у саставу овог батаљона и њеним задацима рекао је командир вода поручник Марко Обућина.

– Припадници јединице су обучени и на најбољи начин представљају командни батаљон у склопу Друге бригаде КоВ-а. Опремљени смо најсавременијом опремом и наоружањем, почев од извиђачких беспилотних ваздухоплова, дронава различитог долета, који су намењени за прикупљање обавештајних података, али и дронава најсавременије генерације, као што је „комарац 2”, који је намењен за дејство по оклопним и другим возилима, радарским ватреним положајима и непријатељу, с циљем постизања ефекта њиховог уништења и онеспособља-

Млађем воднику Виктору Томићу уговор о раду на неодређено време уручио је командант бригаде бригадни генерал Небојша Недељковић

вања за даљи маневар и остало дејство. У претходном периоду извршена је модернизација возила „хамви”, познатијег као „хамер”, са МИП-3 и противклопним системима „корнет”. Извиђачка чета поседује и лаке четвороцикле, тј. квадове, који су намењени за задатке патролирања по неприступачним теренима, транспорт мањих терета или опреме по терену где су већа возила непрактична или недоступна. Могу се користити за брз превоз војника или за извлачење и спасавања на тешким и захтевним теренима. Опремљени смо и савременим личним наоружањем већег домета, почев од снајперске пушке „црно копље”, „лапуа магнум”, јуришне аутоматске пушке М19 и аутомата М20 мањег домета.

– Када смо на терену, нова опрема и наоружање нам значајно олакшавају рад. Много смо мобилнији, имамо веће могућности за извиђање зоне операције, а истакао бих модернизовани „хамер” са МИП-3, који нам омогућава боље осматрање и прикупљање обавештајних података дању и ноћу, на великим даљинама. Наиме, МИП 3 има ласерски обележивач циља, који може на великим даљинама да нам одреди даљину до циља и само осматрање тог циља. Такође, има могућност закључавања циља и задавања руте, помоћу које може аутоматски да снима од једне до друге зоне, у зависности шта му задамо.

Поручник Обућина додаје да се у саставу извиђачке јединице налази велики

број различитих оптоелектронских средстава намењених за боље и лакше осматрање, прикупљање података и извршавање ватрених задатака, како дању, тако и ноћу.

Од значаја је и маскирна заштита извиђача. Снајперски парови добили су нову снајперску опрему – посебна циљи одела, најсавременијег типа, која су испробали на терену и били изузетно задовољни њиховим маскарним особинама.

– Маскирна заштита је битна у ватреним дејствима. Извиђачи су свесни да како они виде некога, тако могу и они да буду виђени. Тако да они предузимају мере маскарне дисциплине. Поред циљи одела за снајперске парове, ту је и комплет униформе М20, која има значајне предности. Она се умногоме разликује од стандардне М10 што по удобности, што по квалитету израде због специфичности задатака које јединица извршава и зими и лети.

А када је реч о наоружању, како каже поручник Обућина, апсолутно су задовољни новоуведеним средствима, беспилотним ваздухопловима, односно дроновима. У претходном периоду извели су гађање из „комарца 2” на ВК „Пасуљанске ливаде”, постигли одличне резултате, а дрон се показао поузданим.

Потпуковник Владимир Павловић додаје да је гађање које је реализовано из „комарца” доказ да се обука у јединици реализује на прави начин. Он објашњава да имају добро опремљен кабинет у коме се обучавају за рад са дроновима, по фазама, на симулатору. Помоћу апликације коју имају за „комарац 2” могу да се увежбавају и да виртуелно изврше гађања у кабинету. А након тога, кад лица у потпуности задовоље све критеријуме, могу да изађу на бојево гађање на терену.

– Током година реализује се велики број курсева и усавршавања јер је потребно да се стално учи. Циљ нам је да што више припадника јединице обучимо и оспособимо за рад, руковање и гађање свим новоуведеним средствима која имамо у јединици и да буду оспособљени за рад на више средстава. Пуно је одговорних задатака, а они то извршавају високопрофесионално – истиче потпуковник Павловић и додаје да су новоуведена средства велики изазов за јединицу. – Не дозвољавају да будемо спори. Морам да будемо у корак и са средствима и са временом, захтевају перманентно учење, свакодневну обуку, праћење трендова, информисање из

Мајор
Предраг Ружић

што више извора, што линијом командовања, што прикупљањем података и информација о томе како су се та средства показала и у борбеним дејствима у свету. Пратимо туђа искуства и трудимо се да их имплементирамо кроз обуку и усавршавање. Наравно, потребно је и да постоји трансфер знања у оквиру јединице.

Потпуковник Павловић је имао прилику да сагледа оспособљеност извиђача за живот и рад у екстремним зимским условима на планини Голија. Сами су израдили биваке и иглое за живот и рад у условима температуре испод нуле, великог снега и мећаве. Тамо су били и млади војници који су дошли у јединицу и могли су да виде колико је рад у њој захтеван и одговоран и да само обучен и мотивисан припадник те задатке може да изнесе на одговарајући начин. Мотивисаност припадника показала се и на Копаонику, када су обуку у скијању имали новопримљени војници, који никада нису стали на скије, а који су остварили значајан напредак у савладавању садржаја те обуке.

Већа одговорност коју имају извиђачи повлачи и одређене бенефиције. Потпуковник Владимир Павловић набраја знатно већа лична примања од осталих, радни стаж увећан за четири месеца по години, дане за опоравак који зависе од година радног стажа, као и дневну надокнаду за исхрану.

Млађи водник Виктор Томић, који у војсци ради 25 година, а 18 је припадник извиђачких јединица, захваљујући свом раду и залагању на предлог командира први у јединици добио је погодност одласка у пензију са навршене 53 године живота. Захваљујући

Посада са најбољим резултатима: водник Вељко Јовановић, командир тенка, десетар Лазар Качаревић, возач, и разводник Давид Алексић, нишанчија

измени Закона о Војсци, он је један од хиљаду професионалних војника који су добили уговоре на неодређено време.

– Моја јединица је за мене колектив који се гледа као породица. Бити њен члан, за мене је част и понос. Мислим да део заслуга има и моја породица која је остала уз мене, пре свега супруга која је била стуб куће, како бих могао да одсуствујем због радних задатака, који су у мојој јединици бројни. Захвалио бих и јединици, Команди 2. бригаде на указаном поверењу и надам се да ћу бити пример и осталима војницима да својим радом и залагањем ускоро добију уговор на неодређено време. Позвао бих све младе који су психофизички способни, а жељни доказивања, да конкуришу и придруже се јединици због разних могућности и изазова која она доноси – истакао је Томић.

Уговор о раду на неодређено помоћи ће и другим младим људима у војсци да лакше решавају разне ситуације у животу – стамбене кредите, куповину кола на кредит и друго.

– Више нема неизвесности, потребно је само да раде више и савесно. То им неће бити тешко јер је ово јако добар војнички колектив. Они се држе, помажу једини другима и доста је хуманитарних акција у којима сви заједно учествују. Као командант 20. командног батаљона, могу да се ослоним на ту јединицу јер не постоји задатак који команда може да им изда, а који они нису спремни да изврше у свим земљишним и временским условима. То је крупна ствар. Ја верујем у то, а имао сам прилику да се у то уверим – истакао је потпуковник Владимир Павловић.

ПОНОСНИ ТЕНКИСТИ

Трагом јединица 2. бригаде које су опремљене најсавременијим средствима, запутили смо се у Касарну „Јован Курсула“. Затичемо уређене објекте који су, како сазнајемо, обновљени после снажног земљотреса који је погодио Краљево 2010. године. Одлазимо најпре у 26. тенковски батаљон јер је то прва јединица која је добила модернизовану верзију тенка М-84 – М-84 АС1/2. Њене припаднике са модернизованим средствима видели смо на паради „Снага јединства 2025“ и средином априла, када су извели бојева гађања на Војном комплексу „Пасуљанске ливаде“.

На писти поред хангара затичемо „постројене” тенкове, а тенкисти нам с поносом показују на посаду која је на полигону „Пасуљанске ливаде” сва бојева гађања завршила са оценом 5, па им треба запамтити и имена. Тројку за понос чине: водник Вељко Јовановић, командир тенка, десетар Лазар Качаревић, возач, и разводник Давид Алексић, нишанџија.

Остатак приче о том тенковском батаљону сазнајемо од њиховог команданта мајора Предрага Ружића. Он истиче да је 26. тенковски батаљон формиран кад и бригада, 2007. године, од делова 252. оклопне бригаде, тенковских батаљона из те бригаде и механизованих батаљона. Од 2007. до данас јединица је учествовала на свим вежбама у којим је носилац била 2. бригада КоВ-а. Први контингент тенкова М-84 АС1/2 примили су током прошле године. Нису их добили „на готово”. Мајор Ружић истиче да су у последње две године посаде биле ангажоване на испитивању тог тенка, чији је носилац модернизације ТРЗ Чачак. Сада се у јединици припремају и увежбавају и за руковање и основно одржавање модернизованих тенкова.

– Војска је са одушевљењем примила овај модернизован тенк. Десило се то после дужег времена. Додуше, било је и раније разних предлога за модернизацију, али је коначно усаглашена ова М-84 АС1/2, и ми старији официри дочекали смо да видимо нешто ново.

Мајор Ружић прича да су у периоду од 23. марта до 4. априла реализовали интензивно обучавање тенковских јединица из

бригада КоВ-а, које ће у каснијем периоду (пошто се предвиђа модернизација и осталих тенковских батаљона са овим моделом тенка) бити језгро за даље оспособљавање тенковских посада у тенковским батаљонима. Након завршене обуке, 4. априла приступили су реализацији припремних и школских гађања у дневним и ноћним условима на аутоматизованом стрелишту ВК „Орешац”, да би од 14. априла реализовали дао програмских гађања на ВК „Пасуљанске ливаде” и ту крунисали своју обуку извођењем посадних бојевих гађања.

– Велики број посада из целе Копнене војске је извршио гађања, а средња оцена била је јако врло добра. Посебно су нам важна била ноћна гађања, јер смо користили термовизију, која се показала као веома корисна и значајно унапређење у односу на остале верзије тенка М-84.

Питамо команданта о осталим елементима модернизације.

– Модернизација подразумева измену и ојачање оклопне заштите, која је унапређена стављањем реактивног оклопа. Постављена је даљински управљива борбена станица ДУБС 12,7 mm, која служи за гађање првенствено циљева на земљи уместо досадашњег противавионског митраљеза 12,7 mm. ДУБС омогућава командиру да из свог тенка са свог места без изласка на куполу управља преко управљача, односно палице, а 360 степени видног поља омогућава му прегледност и неутралисање циљева дању и ноћу. Код нишанџије значајно је унапређено то што је ноћна нишанска справа опремљена поменутом термовизијом и омо-

Мајор
Иван Тодосијевић

гућава прегледност и одабир циљева дању и ноћу. Код возача значајно је унапређена визуелизација возача. Он има дневну и термовизијску камеру и може да управља борбеним возилом и дању и ноћу. Рађене су и модернизације на ходном делу, а повећана је и покретљивост тенка. Увећана је и оперативна способност командира захваљујући информационом систему преко рачунара у мрежи командовања и контроле. То му омогућава да на таблети, односно рачунару, види позиције свог тенка и тенкова у оквиру чете. Такође, захваљујући систему за глобално позиционирање, који шаље податке о нашим средствима у простору, командир има преглед и својих циљева.

Тенкови се налазе у хангару, основно одржавање раде посаде, а с обзиром на то да су средства дошла из модернизације и да су још под гаранцијом, припадницима тенковског батаљона у одржавању помажу ТРЗ „Чачак” и фирме које су подизвођачи одређених делова. Извесно је да тенковски батаљон не може без одржавања јер им је то, како каже командант батаљона, 70 одсто обављеног задатка. Исправним средством могу да реше сваки задатак, а наравно, обучавају се и да отклоне застој, ако се догоди током извршења задатка.

Запитали смо га о евентуалним новим модернизацијама на том тенку.

– Циљ је да се унапреде снага мотора и још неки подсистеми унутар тенка. Међутим, искуства која намећу услови савременог рата утичу на то да се врло брзо одустаје од неких елемената модернизације и да се тражи неко напредније решење, на пример заштита од дронова, нарочито ројева дронова. Нови начин ратова мења и тактику

употребе, начин кретања на бојишту, начин извршења задатака. И то се у данашње време рапидно мења и морамо да останемо у тренду и пратимо светска искуства. Наравно, покушавамо да страна искуства унесемо у садржај наше обуке, јер нам је то потребно. Ипак, ово је време технике и технологије које брзо напредују, па им се не може сагледати крај – истиче мајор Ружић.

Наш саговорник каже да је планирано да свака бригада КоВ-а буде опремљена овом верзијом тенка. Зато су у претходном периоду, кад је јединица добила модернизована средства, искористили прилику да се на њима обучавају и посаде из 1, 3. и 4. бригаде и заједно са њима извели су гађања на „Орешцу” и „Пасуљанским ливадама”.

АРТИЉЕРЦИ – ПИОНИРИ МОДЕРНИЗАЦИЈА У БРИГАДИ

Свеже теренско искуство имали су и артиљерци из 23. самоходног хаубичког артиљеријског дивизиона. У разговору са мајором Иваном Тодосијевићем, командантом тог дивизиона сазнајемо да је у претходном периоду јединица примила део новоуведених и модернизованих средстава из развоја и са њима располаже. Реч је о модернизованим самоходним хаубицама 122 mm 2С1 М-21. Са њима су недавно реализовали индивидуалну специјалистичку обуку, а и потом и садржаје колективне обуке на ВК „Пасуљанске ливаде”. Током реализације колективне обуке извршена су припремна артиљеријска гађања из уметнуте цеви и артиљеријска бојева гађања, када је јединица постигла врло добре и одличне резултате.

Водник
Милорад Бачевић

Десетар
Дејан Миловановић

Артиљерци су модернизацију отпочели 2020. са популарним „гвоздицама”, а касније су тим путем кренули и остали родови Војске Србије. У сарадњи са Управом за одбрамбене технологије МО и Војнотехничким институтом, те године су на Привременом полигону „Пештер” у оквиру испитивања изведена и гађања из „гвоздика” у МРСИ режиму, што представља једно од најзначајнијих унапређења постигнуто модернизацијом.

МРСИ режим паљбе (Multiple Rounds Simultaneous Impact) представља истовремени удар више пројектила по циљу, испалених из једног или више оруђа, под различитим елевацијама и у различитим интервалима. Овакав режим паљбе омогућава да већи број пројектила у што краћем року и истовремено изврши удар по циљу, чиме је знатно повећан ефекат дејства. При оваквом режиму паљбе, дејство једног оруђа модернизоване самоходне хаубице 122 mm 2С1 М-21 може да се пореди са дејством једне целе батерије основне верзије СХ 122 mm 2С1.

– Модернизацијом тих средстава добили смо могућност да се што пре и што прецизније заузимају елементи за гађање циља, да се врши брже поседање и напуштање елемената борбеног распореда и ефикасније отварање ватре по циљу, а свеукупна модернизација омогућила нам је брже напуштање елемената борбеног распореда и припремање за даље ватрено дејство. И не само то, овај систем нам омогућава поседање растреситог распореда, ван једне целине, да се оруђа удаље једно од другог на већа одстојања, чиме се постиже већа заштита од извиђања и осматрања. У наредном периоду тенденција ће бити да комплетан састав дивизиона буде

опремљен модернизованим средствима – истиче мајор Иван Тодосијевић.

Он додаје да је у склопу модернизације уграђен ИНС (иницијално-навигациони систем) уређај за глобално позиционирање оруђа, којим се одређују позиције, углови оријентације и компоненте линеарне брзине објекта, што оруђу даје моменталне координате приликом заустављања, које се прослеђују рачуначком одељењу на УПАРС-у (управљачко преносна артиљеријска рачуначка станица). Такође, јединице су опремљене универзалним преносним артиљеријским осматрачким станицама – УПАОС. Рачуначко одељење које ради на УПАРС-у израчунава елементе за гађање и прослеђује их сваком оруђу на ватреном положају. Командири одељења и нишанције заузимају елементе и остварују ватру по циљу. Такође, извршени су модернизација и увођење у употребу нове артиљеријске муниције, чиме су знатно повећани даљина гађања и ефекат по циљу. Према речима команданта дивизиона, било би добро кад бисмо у наредном периоду имали и вођене пројектиле за хаубицу, јер ће то у знатној мери повећати прецизност.

Команданта дивизиона запитали смо и колико вештачка интелигенција може да помогне или одмогне.

– Нико нам не гарантује да ће то што је модернизовано да ради у борбеним условима. У једном трену може да вас изда. С друге стране, јединице којима се пружа подршка, не смеју да остану без ватрене подршке. Зато ми увек имамо алтернативу – класичан систем рада. Не смемо заборавити занат који смо учили јер није добро да се потпуно ослањамо само на технику. И на вежбама, кад реализујемо артиљеријска бојева гађања, никад се не ослањамо потпуно на технику, иако је модернизована. Увек радимо додатну проверу елемента за гађање и упоређујемо. Ако је разлика мала, верујемо техници и онда примењујемо оно што нам софтвер даје, али ако се установи веће одступање, ту се зауставимо да утврдимо шта је разлог. Срећом, техника се до сада добро показала и елементи које ми добијамо аутоматски и рачунски су скоро исти.

Разговарали смо и са десетаром Дејаном Миловановићем и водником Милорадом Бачевићем. Миловановић у дивизиону ради од 2010. као радио-телефониста у одељењу везе. Он каже да им је дигитализација олак-

Потпуковник
Ненад Шолевић

шала рад, нема више развлачења километарских каблова и веза се успоставља преко апликација. Бачевић је на дужности рачунача у дивизиону и истиче да је његово рачуначко одељење добило нови софтвер УПАРС (управљачку покретну артиљеријску рачуначку станицу), да имају и метео-сонду која се налази на командном оклопном транспортеру, која кад се подигне, очитава приземне метео-услове. Она служи за мерење метеобалистичких података, који су, како кажу, тачнији него некад.

Наши саговорници додају да се поред тог новог, они држе и старог система. Кад имају гађање, проверавају се сви подаци добијени класичним израчунавањем елемената.

Новине ће затећи и војнике на одслужењу војног рока који буду долазили у артиљеријске јединице. Њиховим пријемом отпочеће и обучавање нових генерација артиљераца.

ЛОГИСТИЧКИ БАТАЉОН

Наш обилазак јединица 2. бригаде КоВ-а завршавамо 29. логистичким батаљоном. Логистика је на почетку и на крају сваке војне приче. У разговору са потпуковником Ненадом Шолевићем, који је од јула прошле године командант тог батаљона (а у батаљону је од 2007), сазнали смо које то задатке логистика извршава.

– Батаљон пружа логистичку подршку великом броју јединица и успешно извршавамо све задатке како на мирнодопским локацијама, тако и у пружању логистичке

подршке на теренима и теренским условима. Ту бих пре свега истакао пружање логистичке подршке на ВК „Пасуљанске ливаде” у склопу гађања на новоуведеним средствима, где је логистички батаљон са једним мешовитим логистичким водом, заједно са представницима из ТРЗ „Чачак”, пружио испомоћ на одржавању средстава ратне технике и свих савремених средстава која су извршила гађања. Ангажовали смо и пиротехничаре на уништавању неексплодираних убојних средстава и наравно све остале сегменте логистичке подршке – од исхране, здравствене заштите, снабдевања убојним средствима – каже потпуковник Шолевић и наглашава да је велики број лица из батаљона оспособљен за одржавање тих новоуведених средстава.

Сва новоуведена средства се чувају под прописаним условима и заштићена су од атмосферских утицаја. Што се тиче инфраструктуре, командант тог батаљона потпуковник Шолевић с поносом истиче да су у задњих годину дана извршили велике радове у склопу припреме објеката за увођење обавезног служења војног рока.

– У Касарни „Рибница” смо сопственим капацитетима и ангажовањем давалаца услуга ван Војске реновирали три објекта за смештај, војнички ресторан и делимично смо уредили објекте у Касарни „Јован Курсула”. Снабдевање, као функција логистике, реализује се без проблема и сви задаци из овог домена, а пре свега снабдевање јединица убојним средствима, погонским горивом, храном и униформом, одвијају се редовно. Потпуковник Шолевић са поносом истиче да се у 29. логистичком батаљону налази вод за здравствену заштиту, где се успешно здравствено збрињава преко 8.500 здравствених осигураника. Од формирања Медицинског факултета ВМА сваке године имамо прилив нових лекара који се за кратко време уклопе у рад јединице и у пракси примене стечено знање на врло високом нивоу.

С обзиром на то да је логистички батаљон веома комплексна јединица, саговорник истиче значај и осталих функција логистике – саобраћаја, транспорта и интендантуре. Најважније је, како каже, да је људство мотивисано за извршавање свих задатака, чиме се и потврђују речи команданта бригаде с почетка приче. ▀

